

Bakalářská práce

- Smernice LF MU 2-2020 - Pokyny k formalnim nalezitostem zaver ecnych bakalarskych a diplomovych pra ci vypracovanych na Lekarske fakulte MU.pdf (muni.cz)

Nejčastější otázka

- 30 stran
- schopnost samostatně se orientovat v problematice
- pracovat s informačními zdroji
- provádět průzkum-šetření (spíše než výzkum) ve své specializaci a obhajování získaných výsledků
- napsání **vědeckého textu** na úrovni **x** **ne nové objevy**

Přehledová vědecká stat'

- Zpravidla se využívá tvořivá **kompilace** z odborné literatury a pramenů - ne bezduché opisování
- práce přináší původní poznatky, které doposud nebyly zaznamenané v české literatuře
- autor přináší **nový pohled** na základě využití známých poznatků - přehled o jedné problematice z různých úhlů pohledu
- hodnota práce spočívá ve shromáždění, uspořádání a vlastní interpretaci známých informací - **sumarizace**

Kompilace x plagiát

- **Kompilační práce** uvádějí informace s odkazem na jejich zdroj, avšak tvůrčí podíl nespočívá v objevení nových poznatků, ale v **propojení a utřídění poznatků** stávajících.
- V kompilační práci student prokazuje, že kriticky přehlédl větší část existující literatury k danému tématu, že je schopen problematiku jasně vyložit, dát do vzájemných souvislostí různé přístupy a vytvořit syntetický přehled, který může posloužit jako zdroj seriózních podkladů.

PLAGIÁT

- **Plagiát** – ukradení cizího rukopisu a jeho publikování pod vlastním jménem, také neuvedení odkazu na zdroj informace
- **u přímé „citace“** (oddělené uvozovkami- delší odlišný typ písma)
- **nepřímé citace parafráze – interpretace vlastními slovy a slohem autora práce**
- Zachová se důsledně obsah originálního textu, myšlenek, autor vysvětluje podstatu názoru zjednodušeně nebo srozumitelněji vysvětlí komplikovaný popis nebo výklad

- Jak se vyhnout plagiátorství (muni.cz)
- https://is.muni.cz/do/med/web_if_mu/studenti/studijni_predpisy/Smernice_c.LF_MU_2-2020_aktualizovane_zneni_k_7.3.2022_-_Pokyny_k_formalnim_nalezitostem_zaverecnym_bakalarskych_a_diplomovych_praci_vypracovanych_na_Lekarske_fakulte_MU.pdf
-

Teoretická část

- **Úvod** do problematiky neboli teoretická část (východiska)
- uvést čtenáře do problematiky
- přehled stávajícího poznání o problematice a zpracování v literatuře
- stručně popsat problematiku v obecné rovině
- stručně se zmínit o **historii** problematiky, její **návaznosti** na současnost
- a poukázat na **aktuálnost** tematiky

- sestavit **přehled** dosavadních poznatků tj. literární přehled o řešené problematice s uvedením citací prací jiných autorů
- přehled dosud užívaných **metod**
- dosažených výsledků popsaných v literatuře či získaných v předchozích výzkumech na pracovišti nebo vlastních
- úvod do problematiky může obsahovat přehled stavu řešené problematiky nejen v **ČR**, ale i **zahraníčí**
- údaje o tom, čím se práce liší od ostatních, dosud publikovaných prací, v čem na jiné práce navazuje a co nového přináší
- vymezit cíl průzkumu - položit výzkumné otázky

Praktická část

- vymezit cíl průzkumu - položit výzkumné otázky-
- Plní funkce-upřesnit výzkum v souladu se stanovenými cíli a ukazuje směr výzkumu
- Proč jste zahájili výzkum + v čem spočívá jeho základní cíl? - **úvod**
- Jak byla problematika studována?- **metodika**
- Co jste zjistili? – **výsledky**
- Co tato zjištění znamenají ? – **diskuze**
- **závěr**

Metody vědecké práce

- **Metoda** – methodos – cesta k něčemu
- Způsob dosažení cíle, určitým způsobem uspořádaná činnost
- Proces vědeckého poznání má 2 etapy:
 - 1) získávání poznatků
 - 2) jejich zhodnocení za účelem zevšeobecnění

Klasifikace metod vědecké práce

- Podle zvolené metody se výzkum dělí na:
- **Kvalitativní výzkum** – „měkká“ věda
- Základ poznání- smysl, objevování
- Vytváření teorie a hypotézy
- Používání komunikace a pozorování
- Základní element analýzy – slova, věty
- Individuální interpretace
- Jedinečnost

Kvalitativní vědecká metoda

- Kvalitativní výzkum je **nematematický analytický postup** – výzkum týkající se života lidí, chování, vzájemných vztahů spočívá analýze zkoumaných jevů, odhalení spojení a závislosti
- Je velmi náročný na čas, vědomosti a dovednosti badatele
- Údaje charakter textu-sběr-přeformulování do jiných textů – stávají se **případovými studii**
- Analyzuje narativní informace
- Používá pozorování účastníků a nestrukturované nebo částečně strukturované **rozhovory**
- Výsledky jsou prezentovány slovně jako **zápisy rozhovorů**
- Sbírání informací a sepsání **nutriční anamnézy** – zdroje:
 - rozhovor s klientem /pacientem, zdravotnická dokumentace, příbuzní nemocného, ostatní zdravotnický personál, vlastní pozorování

- **Kvantitativní výzkum** - „tvrdá“ věda
- Základ poznání – příčina a následek
- Ověřování teorie, hypotézy
- Kontrola
- Používání techniky
- Základní element analýzy – čísla
Statistická analýza
- Generalizace

Kvantitativní vědecká metoda

- Úkolem kvantitativního výzkumu je statisticky popsat typ závislosti mezi proměnnými, změřit intenzitu této závislosti apod.
- Pracuje většinou s velkým souborem respondentů
- Používá metod dotazníků, standardizovaného rozhovoru, analýzy dat apod.

Metodika práce a metody zkoumání

- uvedou se podrobně a přesně všechny údaje týkající se výběru a charakteristiky vyšetřovaných subjektů příp. pokusných zvířat
- metody a prostředky techniky vyšetření, zpracování výsledků
- Tento celek by měl informovat čtenáře o tom, co se dělalo, jak se při tom postupovalo a na jaké **souboru** se dosáhly prezentované výsledky. Výklad je veden v **minulém čase**

- Popsat **vyšetřované osoby** (probandi v textu, tabulkách, grafech apod. údaje o celém souboru, někdy i o jednotlivých členech každého souboru).
- Experimentální a kontrolní.
- **do výsledkové části**
- **Informovaný souhlas**
- **Schválení etickou komisí**

- Popsat **metody a prostředky** (techniky vyšetření, které sloužily ke sběru dat tj. k vyšetření probandů i prostředky, které umožnily informace získat), pomůcky, přístroje, dotazníky, formuláře, protokoly aj.
- Popis metod může být podle potřeby doplněn rovněž obrazovou dokumentací (fotografie, nákresy, **originály dotazníků** a formulářů zařazené **v příloze !!!**)

- Provést matematicko-statistické zhodnocení a zpracování výsledků s přihlédnutím ke zvláštnostem každé práce (téma, cíle , metodika aj.) a volit ve spolupráci s pedagogem po konzultaci s odborníkem v matematické statistice.
- **Bakalářská práce - popisná statistika**

Výsledky

- **prezentuje výsledky a zjištěná fakta**
- Popis výsledků práce získané jednotlivými metodami.
- Výsledky by měly být přehledně rozčleněny a uspořádány v logickém sledu, umožňující jejich porozumění a správnou interpretaci, např.
anamnestické údaje, výsledky k získané z dotazníků, hodnoty vstupního a kontrolního vyšetření různými metodami, srovnání výsledků experimentální a kontrolní skupiny
- výsledky matematicko-statistického zpracování, znázornění vztahů

- Prezentovat výsledky- nejdůležitější výsledky doplnit tabulkami, grafy
- Uvést pouze komentář k výsledkům

Diskuse

- **nejdůležitější část práce**, protože svědčí o schopnostech studenta správně analyzovat a hodnotit dosažené výsledky, srovnat je s údaji jiných autorů, posoudit a zdůvodnit splnění cílů práce-výzkumných otázek (ověřit platnost **pracovní hypotézy- diplomové práce !**)
- zhodnotit dosažené výsledky
- posoudit dosažené výsledky a **platnost pracovních hypotéz**
- uzavřít diskusi a formulovat závěry zaměřené na jednotlivé cíle práce, hodnotit možnosti aplikovatelnosti do praxe
- v čem spočívá omezení a síla dosažených výsledků

Závěr

- V závěru stručně rekapitulovat argumenty, stanoviska a zhodnotit, zda bylo dosaženo cíle event. odpovědi na výzkumné otázky-vyplývající z cílů práce
- Porovnat zjištěné s teoretickou literaturou

ANOTACE X ABSTRAKT X SHRNU TÍ

- **Anotace** je stručný komentář nebo výklad dokumentu nebo jeho obsahu. (Za úvodní identifikační stranou)
- Souhrn základních informací o práci 5-10 řádků (česky a anglicky) – připojuje se k bibliografickému popisu dokumentu
- Pro dobrou katalogizaci – uvedení všech základních informací o práci – jméno autora, název VŠ a PP, jméno vedoucího, počet stran a příloh, rok obhajoby
- **klíčová slova** a stručný anotační charakteristika práce-krátké uvedení čtenářů či hodnotitelů do problematiky probírané v prostudovaném textu, v čem autor spatřuje přínos práce pro příslušný vědní obor.

- **Abstrakt** vysvětlení hlavních myšlenek díla
- Krátká výstižná charakteristika obsahu dokumentu.
- Informativní, zachovává tématické a stylové vlastnosti primárního dokumentu, do značné míry jej nahrazuje
- **Shrnutí (souhrn)** – krátká rekapitulace výsledků práce, na konci dokumentu, k čemu se autor dopracoval (cíl, účel práce, metody, výsledky, hlavní závěr)

- Písemná práce forma monologu- neosobní vyjádření
- 1. osobě j.č. - **v úvodu a závěru** pro vyjádření přístupu
- k problematice, formulování osobního přínosu
- 3.os.č. j. - při popisech pokusů, prezentaci tvrzení, v odvolání na argumenty „ dá se konstatovat, že... z analýzy vyplývá.“
- 1.os.mn.- názory mohou být sdíleny i čtenářem
- „ pro jednoduchost ukážeme věc na jednom příkladě...“.
- 3.os.č. mn. - „ Odborníci dávají přednost...“

Kazuistika

- případová studie je souborná zpráva o případu jednotlivce (soubor klinického pozorování jednotlivce, výsledky léčby, zpráva o životě a vývoji jedince)
- Obsahuje rozbor a popis odborně zajímavého poučného případu. Zajímá se aktuálním stavem, ale i historií případu
- Proces nutriční péče

Bakalářská práce – kazuistika (léčebná výživa)

- **1. Přehled teoretických poznatků**
- **Obecná část**
- **Definice onemocnění**
- **Epidemiologie (Incidence a prevalence) a etiologie onemocnění**
- **Patofyziologii**
- **Klinické projevy a průběh onemocnění**
- **Diagnostika**
- **Terapie farmakologická a nefarmakologická**
- **Prevence p, s, t**

2. Praktická část - Kazuistika

- Základní údaje
- Hospitalizace – zařízení
- Informovaný souhlas zúčastněné osoby
- Popis :

1. Osobní anamnéza

Osobní data nemocného: Jméno pacienta (iniciály), pohlaví

- **Doména: Anamnéza (Client History)**
 - farmakologická, gynekologická, abúzus, sociální a pracovní
- **I. Nynější onemocnění- diagnóza medicínská**
- **II. Osobní anamnéza – předchorobí – sled onemocnění od narození do současnosti + zvyky: alergie, kouření, abúzus, farmakologická (léky), gynekologická**
- **III. Rodinná anamnéza**
- **IV. Pracovní a sociální anamnéza (stav, povolání, vyznání)**

1. Nutriční zhodnocení

ASSESSMENT

- **Doména: Nutriční anamnéza (Food/Nutrition–Related History)**
 - ...
- **Doména: Antropometrická měření (Anthropometric Measurements)**
 - ...
- **Doména: Biochemická data, zdravotní testy (Biochemical data, medical tests and procedures)**
 - ...
- **Doména: Problémy související s výživou (Nutrition-Focused Physical Findings)**
 - ...
- **Doména: Anamnéza (Client History)**
 - ...

1. Nutriční zhodnocení ASSESSMENT

- **Doména: Nutriční anamnéza (Food/Nutrition–Related History)**
 - stravovací zvyklosti (včetně alter. způsobů stravování, kojení), příjem živin (recall, frekvenční dotazník), doplňky stravy, enterální výživa, zkušenosti s dietami, vyřazování potravin, preference potravin, znalosti, přesvědčení, schopnost samoobsluhy, anamnéza fyzické aktivity, nutriční kvalita života
- **Doména: Antropometrická měření (Anthropometric Measurements)**
 - výška, hmotnost aktuální i obvyklá / dřívější (hmotnostní úbytek), BMI, percentilové grafy, změny hmotnosti, tělesné obvody, bioimpedance

1. Nutriční hodnocení-pokračování

- **Doména: Biochemická data (imunologická), zdravotní testy, postupy(Biochemical data, medical tests and procedures)-laboratorní údaje**
 - př. albumin, prealbumin, transferin, CRP, glukóza, TAG, cholesterol, CB, kreatinin, urea, N-bilance, ionty, vitaminy, minerální látky, acidobazická rovnováha, bazální metabolismus

1. Nutriční hodnocení -pokračování

- **Doména: Problémy související s výživou-
klinické vyšetření (Nutrition-Focused Physical Findings)-
hodnocení tělesných systémů -**
 - kardiovaskulární, trávicí, kůže a další životní funkce-
zrak, průjem, zácpa, tělesné postižení, nauzea,
zvracení, žvýkání, polykání, suchost v ústech, změna
chuti/čichu, dyspeptické potíže, ztráta podkožního
tuku atd., které se pojí s patofyziologickými stavy
(kachexie, podvýživa)
 - lékařské záznamy a zprávy
- Nespecifické příznaky únava, malátnost, průjem, zácpa,
padání vlasů, nehty, suchá kůže, poruchy spánku aj.
- Specifické příznaky typické pro specifické deficiencie
- aspekce, fyzikální metody

1. Nutriční hodnocení

ASSESSMENT

- **Co dál** s informacemi z nutričního zhodnocení?
 - porovnání s normami / standardy
 - interpretace + učinění rozhodnutí
- **Kritické zamyšlení**
 - volba vhodných dat
 - potřeba doplňujících informací
 - volba vhodných metod zhodnocení
 - spolehlivost
 - rozlišit relevantní (mající (rozhodující) význam či vztah k dané věci) a nerelevantní data
 - rozlišit důležité od nedůležitého

Proces nutriční péče - 4 kroky

Proces nutriční péče A-D-I-M-E

- Proces nutriční péče A-D-I-M-E
- Assessment-Diagnosis-Intervention-Monitoring-Evaluation
- **Nutriční diagnóza** – zahrnuje identifikaci - PES nutriční problém(P) identifikovat nutriční riziko, jeho (E) etiologii a (S) symptomy

Nutriční diagnóza

- a) **Identifikovat - označit nutriční problém nebo potřeba (identifikovat nutriční riziko)-řešit jej prostřednictvím nutriční intervence**
- b) **Stanovit příčinu, přispívající rizikový faktor**
- c) **Příznaky – symptomy subjektivní a objektivní**

2. Nutriční diagnóza

TERMINOLOGIE

- Intake (**příjem**)
 - potíže související s příjmem energie, živin, tekutin a/nebo bioaktivních látek ze stravy nebo z nutriční podpory
 - energetická rovnováha, příjem stravy nebo nutriční podpory, příjem tekutin, bioaktivní látky, živiny, tuk a cholesterol, bílkoviny, sacharidy a vláknina, vitaminy, minerální látky
- Clinical (**klinická diagnóza**)
 - problémy týkající se výživy, a které souvisí se zdravotním a tělesným stavem
 - funkční diagnostika, biochemická diagnostika, hmotnost
- Behavioral-Environmental (**chování a prostředí**)
 - znalosti a postoje, tělesné funkce a aktivita, bezpečnost a dostupnost potravin

Nutriční diagnóza

DIAGNOSIS

- **Cíl:** jasně, stručně a jednoznačně popsat nutriční problém, který lze vyřešit nebo zlepšit, formou tzv. **PES tvrzení** – prohlášení – strukturovaná věta, která popisuje specifický výživový problém, za který je NT zodpovědný a který řeší příčiny problému (a spadá do kompetence nutričního terapeuta)
- Nutriční dg (nestálý příjem sacharidů)
 - x klinická dg (diabetes)
- Diagnózy **dle standardizované terminologie** (každá zahrnuje termín diagnózy-problém, etiologii, symptomy)

Nutriční diagnóza

DIAGNOSIS
PES tvrzení

- PROBLÉM

- stanovená nutriční diagnóza

- ETIOLOGIE

- definuje hlavní a relevantní příčinu problému. Uvádí se slovy „**způsobený, souvisí...**“ a určuje, kam bude zaměřena nutriční **intervence**.

- SYMPTOMY

- popis projevů. Uvádí se slovy „**jak vyplývá z, jak dokládá...**“ a určuje, na které **příznaky (indikátory)** se zaměří monitoring a hodnocení během intervence.

Etiologie - příklady

- **Přístup:** např. komunitní a geografická omezení (klient žije ve venkovské oblasti s omezeným přístupem k veřejné dopravě).
- **Chování** např. neochotné nebo nezaujaté sledování pokroku.
- **Víra - Postoje** např. vnímání, že časová a finanční omezení brání změnám stravy.
- **Kulturní:** např. praktikování ramadánu zabraňuje příjmu pravidelných jídel.
- **Znalosti:** např. nedostatek znalostí souvisejících s potravinami a výživou, pokud jde o vhodný příjem tekutin.
- **Fyzické:** např. nedostatek schopnosti sebeobsluhy
- **Fyziologicko-metabolické:** např. změna potřeb mastných kyselin v důsledku onemocnění....
- **Psychologické:** např. binge stravovací chování spojené s diagnostikovanou úzkostnou poruchou.
- **Sociálně-osobní:** např. nedostatek sociální a rodinné podpory pro provádění úpravy stravy.
- **Léčba:** např. snížená chuť k jídlu spojená s užíváním léčiva...

Příznaky -symptomy

- **Příznaky** jsou objektivní údaje získané přímým fyzikálním vyšetřením, pozorováním, laboratorními hodnotami a výsledky zkoušek.
- **Symptomy** jsou subjektivní údaje hlášené klientem nebo jeho rodinou spíše než skutečné výsledky.

Jak vybrat správné příznaky

- Podporují příznaky a poskytují důkazy, že diagnóza výživy (problém výživy) existuje?
- Jsou příznaky podloženy údaji o hodnocení výživy?
- Jsou příznaky dostatečně specifické, aby je bylo možné sledovat, aby bylo možné měřit/ vyhodnocovat změny mezi jednotlivými návštěvami?
- Může vám měření příznaků sdělit, že problém je vyřešen nebo vylepšen?

Nutriční Intervence

- Nutriční Intervence – změna – výživa – chování, podmínky prostředí, aspekt nutričního zdraví
- (znát vhodné řešení)
- individuálně, skupinově , v komunitě
- a) Formulovat cíle
- b) Stanovit plán činností
- c) Vlastní implementace
- potraviny, nutrienty - edukace,
- individuální poradenství, konzultace, označování potravin.... Koordinace nutriční péče
-

Nutriční monitoring a hodnocení

- sledovat účinnost řešení -
- zaznamenat realizované kroky řešení a jejich efekt event. opakovat identifikaci v čase)
- 1/Příjem – přívod
- 2/ klinika
- 3/ chování a prostředí
- Dlouhodobý nutriční program dle přepokládaného vývoje onemocnění
- Trvale vzdělávat

Úkol

- **Nutrition Reviews 2004, vol. 62, no. 9, p. 360-363**
- **European journal of pediatrics, 1992, vol. 151, p. 786 – 788**
- **Z TĚCHTO ČLÁNKŮ VYPRACUJTE 2 KAZUISTIKY DLE PROCESU NUTRIČNÍ PÉČE A VLOŽTE DO ODEVZDÁVÁRNY, VYHODNOTÍME V PODZIMNÍM SEMESTRU V RÁMCI BAKALÁŘSKÉ PRÁCE**

Časový plán přípravy-podmínka zápočtu z cvičení z MVV

- **1. Volba tématu a strategie přípravy - 2 týdny:**
 - - časový plán
 - - volba tématu
 - - příprava na informační průzkum
- **2. Informační průzkum- 6 týdnů**
 - - bibliografický průzkum – klíčová slova pro rešerši
 - - knihovny
- **3. Zpracování výsledků průzkumu-6 týdnů**
 - - studium dokumentů
 - - excerpování

- **4. Výzkum - 6 týdnů** - určení metodiky, cíle, plán, osnova, vykonání
- **5. Tvorba práce – 4 týdny** (definitivní osnova, uspořádání materiálu, tvorba textu)
- **6. Příprava dokumentace – 2 týdny** (seznam bibliografických citací, odkazy, obrázky, tabulky přílohy)
- **7. Příprava konečné verze práce - 2 týdny**(psaní čistopisu, závěrečná redakce)
- **8. Odevzdání práce**
- **9. Obhajoba – prezentace práce**
- **10. Podpis školitele**

Tradiční tištěné dokumenty

1. Monografická publikace
2. Zvláštní typy monografií (tzv. šedá literatura) :
 - diplomové, habilitační práce
 - firemní literatury, katalogy
3. Části v monografiích a příspěvek ve sborníku
4. Seriálová publikace - články v seriálových publikacích - časopisy

Elektronické zdroje

Článek v elektronickém seriálu

- www stránka, elektronická monografie – on-line
- článek ve sborníku CD-ROM
- elektronický program

Prohřešky

- - Citování díla, které autor nepoužil
- - Necitování díla, které autor použil
- - Autocitace - citování vlastních děl
- - Nepřesné citování, znemožňující identifikaci díla